

bekijk online versie: <https://indicatoren.omgeving.vlaanderen.be/indicatoren/omgevingsvergunningen>

Geografisch bereik Vlaanderen	Temporeel bereik 2018-2023	Laatste update 16/05/2024
---	--------------------------------------	-------------------------------------

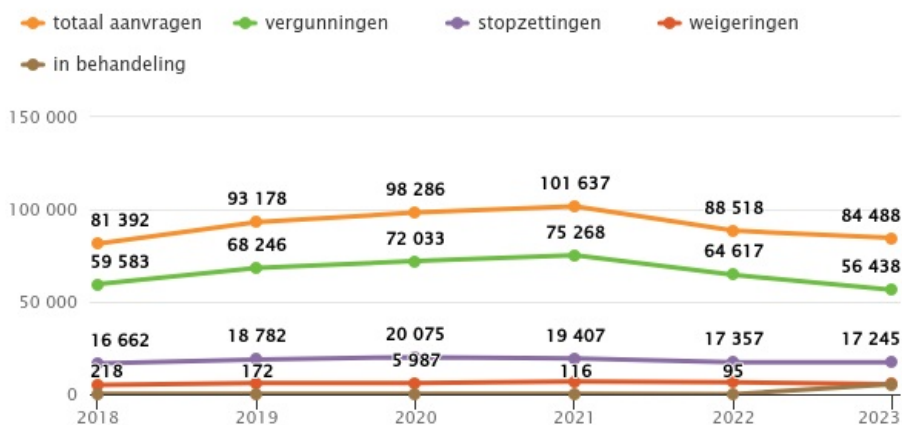
Bijna driekwart van de aanvragen wordt vergund

Sinds 1962 is een vergunning vereist om te bouwen, verbouwen, functies te wijzigen, constructies te plaatsen, bomen te vellen, enz. Daarnaast hebben bepaalde bedrijven op basis van hun graad van mogelijke hinder een vergunning nodig voor het exploiteren van ingedeelde inrichtingen of activiteiten. Sinds 2018 worden alle aanvragen voor een omgevingsvergunning ingediend en behandeld via het Omgevingsloket.

Van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2023 zijn 547 499 aanvragen voor een omgevingsvergunning ingediend. 72,4% hiervan werd vergund, 20% stopgezet, 6,5% geweigerd en 1,1% is nog in behandeling. Het jaarlijks aantal ingediende aanvragen schommelt: tot 2021 was er een stijging, maar voor 2022 en 2023 is er een afname van gemiddeld 14,9% aanvragen t.o.v. het piekjaar 2021.

Aanvragen voor omgevingsvergunning volgens status

in aantal (Vlaams Gewest, 2018-2023 o.b.v. indieningsdatum)

Bron: Departement Omgeving – Omgevingsloket (laatste update: 1 april 2024)

Stedenbouwkundige handelingen worden het vaakst aangevraagd

De meeste aanvragen (82,8%) gaan enkel over een stedenbouwkundige handeling zoals het (ver)bouwen van een woning, bijgebouw of appartement, het plaatsen van een afsluiting, etc. Gemengde aanvragen, die twee of meer types omgevingsvergunningen combineren, komen minder frequent voor (9,3%). Dit zijn hoofdzakelijk projecten voor infrastructuurwerken, industriële activiteiten, nutsvoorzieningen of landbouwactiviteiten. De overige aanvragen zijn enkel voor de exploitatie van een ingedeelde activiteit (IIOA) (3,8%), voor een nieuwe verkaveling of de wijziging ervan (3,7%), vegetatiewijziging (0,3%) of kleinhandelsactiviteit (0,1%).

Aanvragen voor stedenbouwkundige handelingen vertonen de grootste daling. Voor 2022 en 2023 is er een afname van respectievelijk 14,1% en 18% t.o.v. piekjaar 2021. Voor de overige types aanvragen blijft het aandeel vrij stabiel over de jaren heen.

Gemeenten beslissen over meeste vergunningsaanvragen

Bijna alle vergunningsaanvragen (96%) worden door de gemeenten beslist. Het merendeel van de aanvragen zijn immers voor het (ver)bouwen en slopen van woningen, waarvoor de gemeenten bevoegd zijn. De provincies beslissen over 3,2% van de aanvragen (provinciale projecten) en de Vlaamse Overheid over 0,8% (Vlaamse projecten).

Aanvullende informatie

Definitie

De omgevingsvergunning is een vergunning voor een project met impact op de omgeving. Het gaat om:

- stedenbouwkundige handelingen (o.a. bouwen, verbouwen, functiewijzigingen, wijzigingen van het aantal wooneenheden, vellen van bomen, ontbossen ...), verkavelen of bijstellen van een verkaveling, de exploitatie van ingedeelde inrichtingen of activiteiten (IIOA) van klasse 1 of 2,
- kleinhandelsactiviteiten (winkel uitbaten of uitbreiden of assortiment wijzigen), en
- vegetatiewijzigingen.

Het afzonderlijk aanvragen van bijvoorbeeld de stedenbouwkundige handelingen en de ingedeelde inrichtingen of activiteiten (IIOA), vegetatiewijziging of kleinhandelsactiviteit voor hetzelfde project is niet meer mogelijk met de omgevingsvergunning. De wetgeving verplicht om vergunningsaanvragen voor zogenaamde onlosmakelijk verbonden activiteiten samen in te dienen. Deze aanvragen worden verder gemengde aanvragen genoemd. Het blijft wel nog steeds mogelijk om enkel een stedenbouwkundige handeling, of enkel een vegetatiewijziging, enz. aan te vragen, wanneer voor het project dus geen andere activiteiten nodig zijn.

De IIOA-classes 1, 2 en 3 duiden op de graad van mogelijke hinder van een bedrijf voor mens en milieu. De indeling in klassen is gebaseerd op de aard en de belangrijkheid van de milieueffecten. Klasse 1 komt overeen met de meest hinderlijke activiteit en klasse 3 met de minst hinderlijke.

Verantwoording

De omgevingsvergunning is een belangrijk instrument in het omgevingsbeleid en heeft een grote maatschappelijke impact. Omgevingsvergunningen zijn belangrijk voor de functionele inpasbaarheid, mobiliteitsimpact, ruimtegebruik, bouwdichtheid, bodemreliëf, hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot, veiligheid, duurzame ontwikkeling ... van de omgeving.

Beleidscontext

In het Regeerakkoord 2019-2024 zijn enkele basisprincipes opgesteld voor het omgevingsbeleid, waaronder een realisatiegericht en efficiënt instrumentarium dat flexibel, toekomstbestendig en gewapend is tegen (gerechtelijke) beroepsprocedures. Hierbij wordt gestreefd naar eenvoudige en oplossingsgerichte vergunningsprocedures die leiden tot degelijke beslissingen die bestand zijn tegen beroepen omwille van procedurele redenen. De Vlaamse regering hanteert hierbij als principe het maatschappelijke belang te laten primeren boven individuele belangen, zonder afbreuk te doen aan efficiënte en effectieve inspraak.

Met het decreet betreffende de omgevingsvergunning van 25 april 2014 (BS 23-10-2014) werden de procedures voor de klassieke stedenbouwkundige en de milieuvergunning geïntegreerd in de omgevingsvergunning. Dit decreet trad op 23 februari 2017 in werking. Nadien werd op 1 augustus 2018 hier nog de vergunning voor kleinhandelsactiviteiten en vegetatiewijziging aan toegevoegd. Haar uitgangspunten zijn:

- een globale beoordeling waarbij alle elementen gelijktijdig in rekening worden genomen en uitspraak wordt gedaan over het geheel,
- een geïntegreerde vergunningsprocedure door met één gemengde vergunningsaanvraag, één openbaar onderzoek en één adviesronde één vergunning te bekomen die zowel toelating geeft om een stedenbouwkundige handeling uit te voeren als om een ingedeelde inrichting te exploiteren, eventueel een vegetatiewijziging te realiseren of een kleinhandelsactiviteit uit te baten, en
- vergunningsprocedures eenvoudiger en transparanter te maken, met bijzondere aandacht voor de participatie van het publiek en een doorlooptijd in verhouding tot complexiteit van de aanvraag.

De omgevingsvergunning is een juridisch instrument, met een sterke verankering in verschillende decreten. In de wetgeving wordt niet alleen opgenomen waarvoor een vergunning vereist is (VCRO en DABM, natuurdecreet, decreet handelsvestigingen), maar ook hoe die procedure moet verlopen (decreet omgevingsvergunning).

Gerelateerde documenten

- [Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024](#)
- [Omgevingsvergunningendecreet](#)

Databronnen

Het Omgevingsloket bevat alle vergunningsaanvragen sinds het in werking treden van het Omgevingsvergunningendecreet.

Berekeningswijze

Elke omgevingsvergunningsaanvraag wordt in het Omgevingsloket geregistreerd als een 'project'. Deze projecten werden toegekend aan een jaartal op basis van hun indieningsdatum. 2018 is het eerste jaar waarvoor volledige cijfers beschikbaar zijn. 2023 was bij de opmaak van deze indicator het meest recente jaar met volledige cijfers m.b.t. de aanvragen. Omdat nog niet voor alle vergunningsaanvragen ingediend in 2022 en 2023 de procedure was afgerond, gaat het qua vergunningen, weigeringen en in behandeling om voorlopige cijfers voor beide jaren.

Datakwaliteit, methodekwaliteit en mogelijke verbeteringen

De rapportage op deze pagina geeft de informatie weer zoals ze ingegeven is in het Omgevingsloket. Het ingeven gebeurt door de aanvrager zelf. De data zijn bijgevolg niet altijd 100% correct of volledig.

Meer gedetailleerde data via [Omgevingsloketrapportering](#)

Bovenliggende onderwerpen

[Instrumenten](#)

[Instrumentarium](#)

[Ruimte](#)

[Ruimterapport](#)